

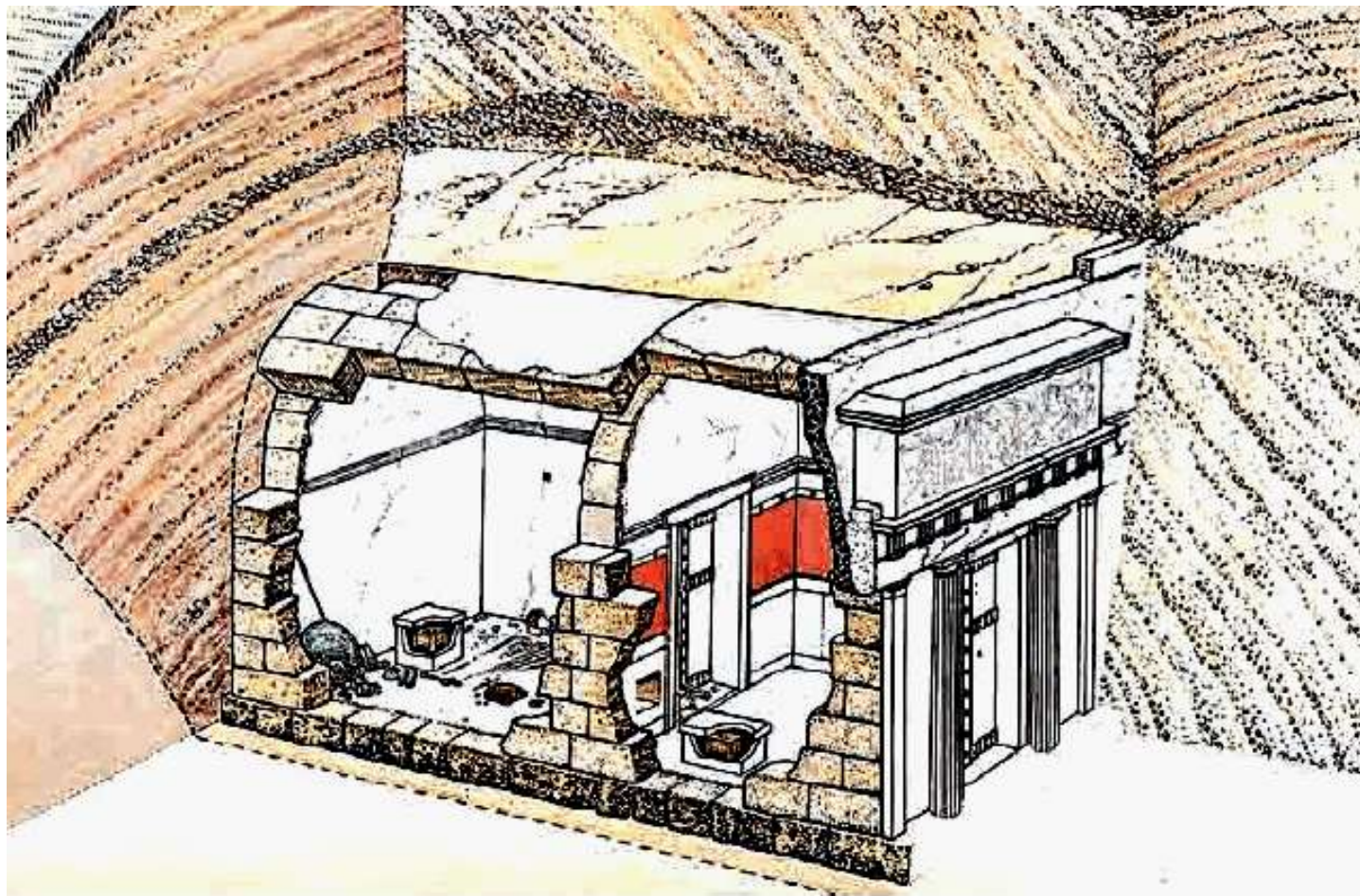
3. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ. Η ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

Μπακάλης Κώστας (history-logotexnia.blogspot.com)

«Στη ζωή του Αλεξάνδρου είναι πολύ σημαντικός παράγων η πνευματική κληρονομιά από τη μητέρα του Ολυμπιάδα, μία πριγκίπισσα από τον ηπειρωτικό βασιλικό οίκο των Αιακιδών. Αν τα φαινόμενα δεν απατούν, σ' αυτήν χρωστούσε ο Αλέξανδρος (που γεννήθηκε στα 356 π.Χ.) την δαιμονική εκείνη κι ανυπότακτη φύση του που και σ' αυτόν τον ίδιο και στο περιβάλλον του δημιουργούσε προβλήματα και στενοχώριες. Στενές σχέσεις, με τον πατέρα του Φίλιππο δεν είχε ο νεαρός πρίγκιψ, που βρισκόταν ολοκληρωτικά υπό την επιρροή της μητέρας του. [...] Στη δολοφονία του Φιλίππου (336) δεν είχε καμμιάν ανάμειξη».

Hermann Bengtson, *Ιστορία της Αρχαίας Ελλάδας*, εκδόσεις Μέλισσα, σ.σ. 301-302.

Χρυσό στεφάνι
βελανιδιάς. Βρέθηκε μέσα
στη χρυσή λάρνακα. 2ο μισό
του 4ου αιώνα π.Χ.
Βεργίνα (Μακεδονία),
Αρχαιολογικό Μουσείο.

Αναπαράσταση του μεγάλου
τάφου της Βεργίνας. Ο τάφος
καλυπτόταν από ένα χωμάτινο
τύμβο. Τους βασιλικούς τάφους
ανακάλυψε ο αρχαιολόγος
Μανόλης Ανδρόνικος.

**Βασιλιάς της Μακεδονίας
336 π.Χ.
Σε ηλικία 20 ετών**

α. Τα πρώτα χρόνια

Αλέξανδρος

**Μαθητής του Αριστοτέλη
με παιδεία βαθύτατα
ελληνική
(Όμηρος, Ηρόδοτος,
Θουκυδίδης, Πίνδαρος)**

Όραμά του:
I. η συντριβή των Περσών
II. η διάδοση του ελληνικού
πνεύματος

Ο Αλέξανδρος και ο διδάσκαλός του, Αριστοτέλης

▲ Gaspard de CRAYER, Αλέξανδρος και **Διογένης**,
Ελαιογραφία, Wallraf-Richartz Museum, Κολωνία

Βυζαντινό χειρόγραφο που απεικονίζει στο πάνω μέρος το Μέγα Αλέξανδρο να αναγορεύεται βασιλιάς και στο κάτω μέρος το άγαλμα του Φίλιππου με τον Αλέξανδρο, 14ος αιώνας μ.Χ. Βενετία (Ιταλία), Ελληνικό Ινστιτούτο.

β. Οι μεγάλες συγκρούσεις

Μετά την άνοδό του στο θρόνο ο Αλέξανδρος φροντίζει να αποκτήσει τον έλεγχο της νότιας Ελλάδας.

Στο Συνέδριο της Κορίνθου ονομάζεται **«στρατηγός αυτοκράτορας»** και ετοιμάζεται για εκστρατεία εναντίον των Περσών.

Η εκστρατεία ξεκινά το **334 π.Χ.** με μικρή σχετικά στρατιωτική δύναμη **40.000 ανδρών.**

◀SCHÖNFELD, Johann
Heinrich
Ο Μ. Αλέξανδρος στον τάφο
του **Αχιλλέα**
γύρω στο 1630 Ελαιογραφία,
Galleria Nazionale d'Arte
Antica, Ρώμη

«Καθώς ο βασιλιάς (Αλέξανδρος) πατούσε την ασιατική ήπειρο, πέταξε από το πλοίο το ακόντιό του στη γη με τον τρόπο αυτό έδειχνε συμβολικά ότι έπαιρνε την κυριότητα της νέας ηπείρου. Με την επίσκεψη της ιερής τοποθεσίας του Ιλίου (Τροία), όπου έβαλε να στεφανώσουν τον τάφο του Αχιλλέως και πρόσφερε εξιλαστήρια θυσία στον Πρίαμο, ο νεαρός ηγεμών, ο καινούργιος αυτός Αχιλλεύς, εφάνέρωσε τη ρομαντική του διάθεση». Hermann Bengtson, *Ιστορία της Αρχαίας Ελλάδας*, εκδόσεις Μέλισσα, σ.σ. 304.

➤ Με τη νίκη στο Γρανικό ποταμό
(334 π.Χ.) γίνεται κυρίαρχος της Μικράς Ασίας

<http://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/xartes/video/Granicus.video.htm>

Οι μάχες του Αλεξάνδρου

Μετά τη νίκη του στην **Ισσό (333 π.Χ.)**, ο Αλέξανδρος προχωρεί στα ενδότερα του Δαρείου Γ', καταλαμβάνει τη Φοινίκη και την Αίγυπτο.

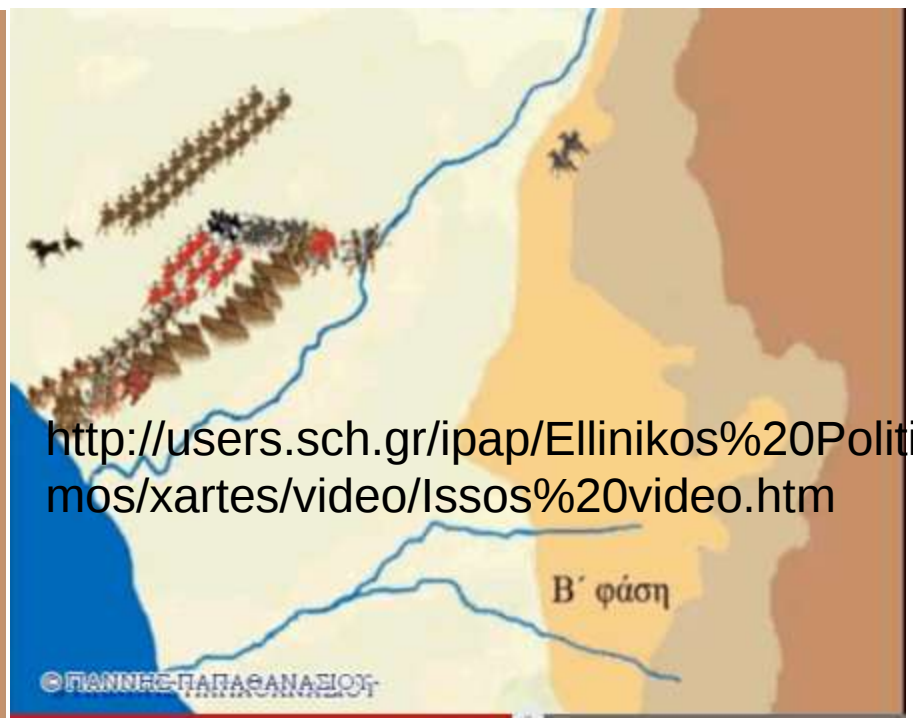
Στην Αίγυπτο ιδρύει την

Αλεξάνδρεια, που θα γίνει το μεγαλύτερο κέντρο της Μεσογείου.

Ο Αλέξανδρος νικά το Δαρείο στη μάχη της Ισσού Ψηφιδωτό από την Πομπηία.
Νάπολι, Αρχαιολογικό Μουσείο.

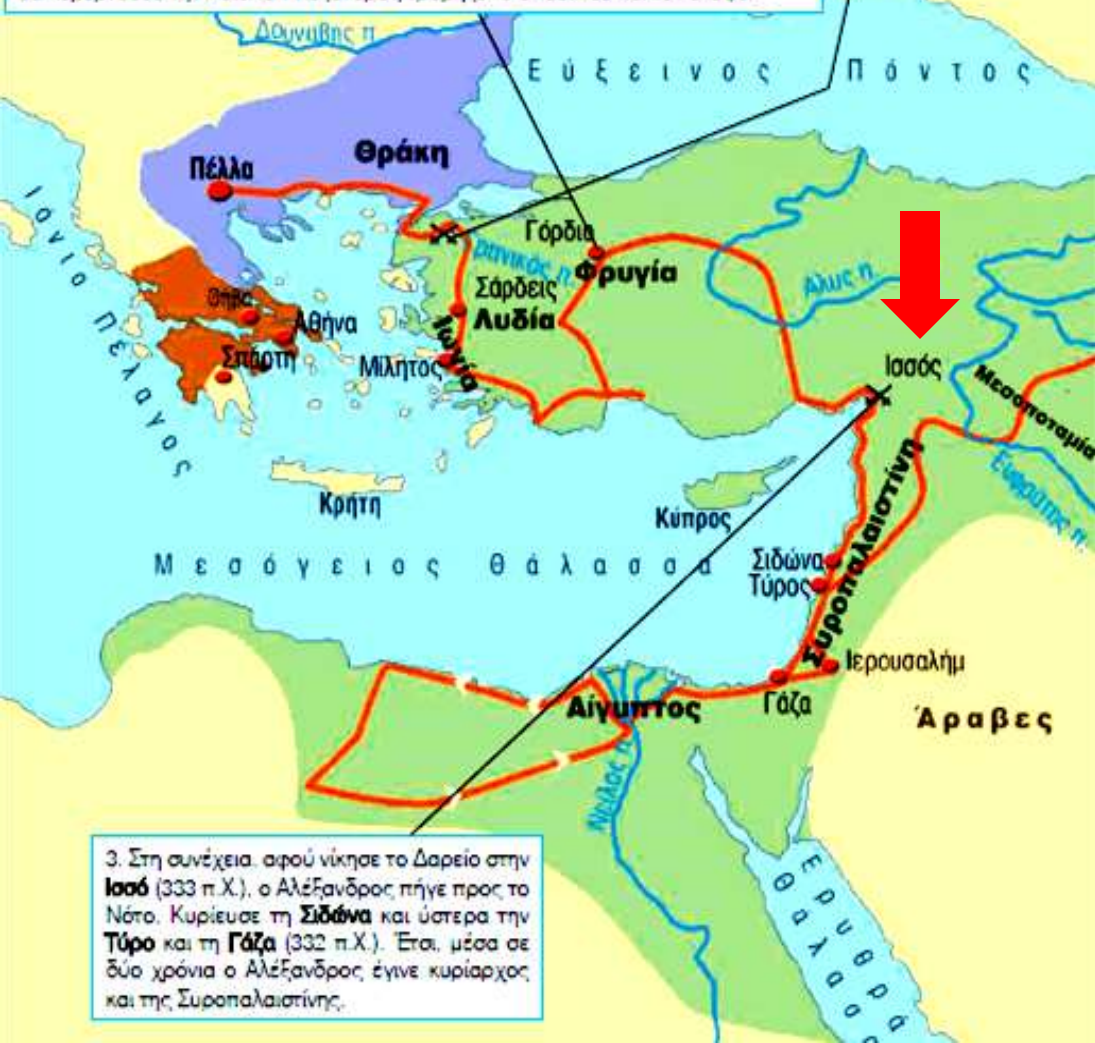

<http://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politis%20mos/xartes/video/Issos%20video.htm>

- Βασιλείο της Μακεδονίας πριν από τις κατακτήσεις του Μεγάλου Αλεξάνδρου
- Ελληνικές πόλεις-κράτη σύμμαχοι του Αλεξάνδρου
- Περσικό Βασίλειο (333 π.Χ.)
- Η πορεία του Αλεξάνδρου
- Σημαντικές μάχες

1. Η πρώτη σύγκρουση έγινε στις όχθες του **Γρανικού ποταμού** (334 π.Χ.). Ο Αλέξανδρος κατόρθωσε να καταλάβει όλο το δυτικό τμήμα της Μικράς Ασίας μαζί με τις Σάρδεις, την πρωτεύουσα της Λυδίας. Πολλές ελληνικές πόλεις-κράτη ελευθερώθηκαν από την κυριαρχία του Πέρση βασιλιά και οι τύραννοί τους διώχτηκαν.

2. Στο **Γόρδιο** έδειξαν στον Αλέξανδρο το φακιστό άρμα με τον περίεργο κόμπο. Σύμφωνα με το θρύλο, ο άνθρωπος που θα μπορούσε να λύσει το «γόρδιο δεσμό» θα κυβερνούσε την Ασία. Ο Αλέξανδρος, τράβηξε το σπαθί του και τον έκοψε.

3. Στη συνέχεια, αφού νίκησε το Δαρείο στην **Ισσό** (333 π.Χ.), ο Αλέξανδρος πήγε προς το Νότο. Κυρίευσε τη **Σιδώνα** και ύστερα την **Τύρο** και τη **Γάζα** (332 π.Χ.). Έτσι, μέσα σε δύο χρόνια ο Αλέξανδρος έγινε κυρίαρχος και της Συροπαλαιστίνης.

Η ΚΤΙΣΗ ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Έφθασε στην πόλη Κάνωβο, περιέπλευσε τη λίμνη Μαρία και αποβιβάστηκε στο σημείο που βρίσκεται σήμερα η Αλεξάνδρεια, πόλη που φέρει το όνομά του. Ο Αλέξανδρος σκέφτηκε πως αυτή η περιοχή είναι πολύ κατάλληλη για να χτιστεί εκεί μια πόλη, με μεγάλες προοπτικές ανάπτυξης. Ένιωσε έντονη επιθυμία να ξεκινήσει το έργο· χάραξε ο ίδιος το σημείο όπου έπρεπε να χτιστεί η αγορά, τα ιερά αφιερωμένα στις ελληνικές θεότητες και ένα στην Ίσιδα, την Αιγύπτια θεά, και το τείχος που θα περιέβαλλε την πόλη. Θυσίασε στους θεούς και τ' αποτελέσματα της θυσίας ήταν ευνοϊκά. Αρριανός, Αλεξάνδρου Ανάβασις, Γ, 1-2 (Μετ. Δ. Μόσχου)

Τι σημαίνει, κατά τη γνώμη σου, ότι ο Αλέξανδρος έχτισε ναό στην Ίσιδα;

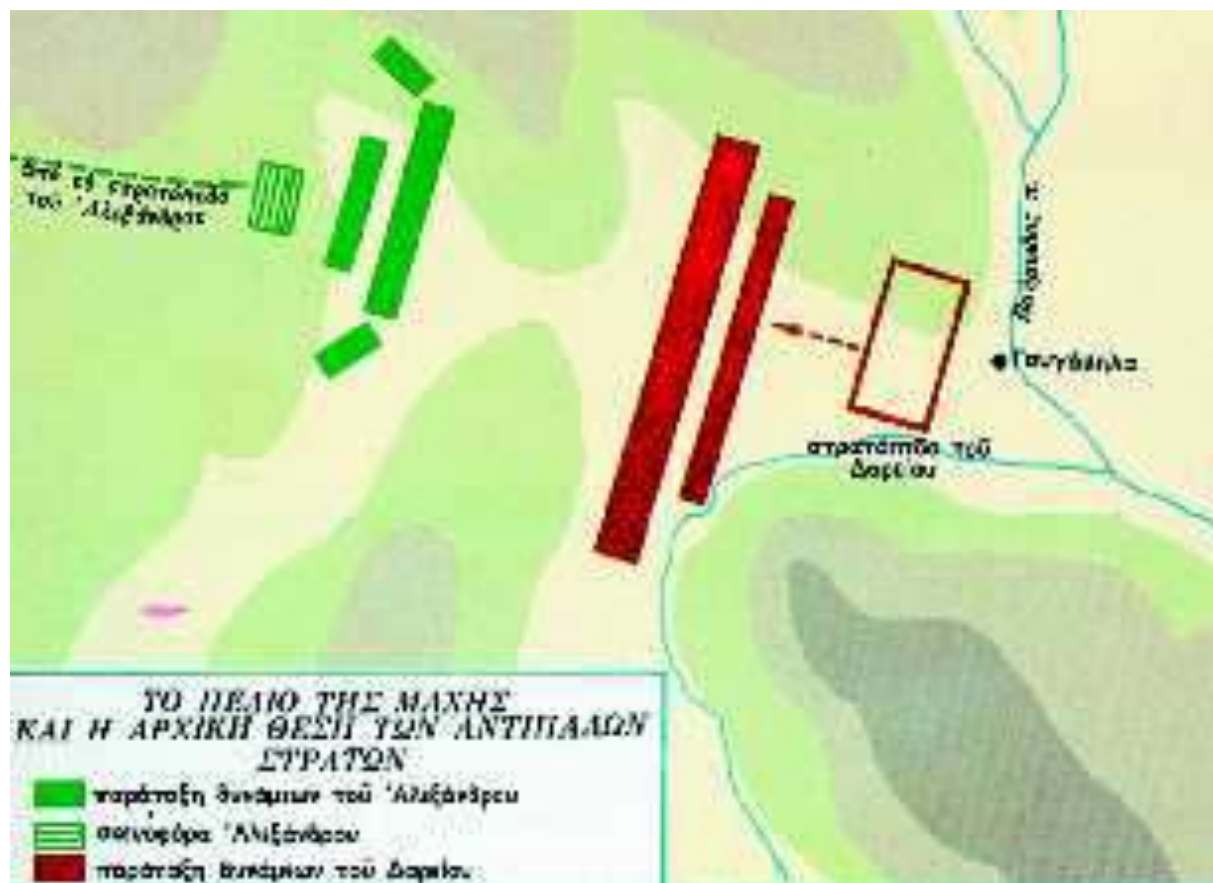

Η νίκη στα Γαυγάμηλα(331 π.Χ.)
οδηγεί στη:

συντριβή του
περσικού
στρατού

δολοφονία
του Δαρείου
Γ΄

Σχηματική παράσταση από την αρχική παράταξη των δύο στρατών στα Γαυγάμηλα

Ο Δαρείος τρέπεται σε φυγή (λεπτομέρεια από ανάγλυφο του 18ου αιώνα).

Μετά τη δολοφονία του Δαρείου

Καταλαμβάνει τις μεγάλες πόλεις της αυτοκρατορίας (**Βαβυλώνα, Σούσα, Περσέπολη, Εκβάτανα**).

Προβάλλεται ως **νόμιμος βασιλιάς** και συνεχίζει την εκστρατεία του ανατολικά.

Κατορθώνει να επιβάλει την εξουσία του σε ολόκληρη την αχανή έκταση της Περσικής Αυτοκρατορίας.

▲ Charles LE BRUN, Η είσοδος του Αλεξάνδρου στη Βαβυλώνα γύρω στο 1664, Ελαιογραφία, Μουσείο του Λούβρου, Παρίσι

Οι πύλες της εισόδου της αρχαίας Βαβυλώνας, όπως διατηρούνται όπως σήμερα. Από αυτή την είσοδο πέρασε κι ο Μ. Αλέξανδρος με το στράτευμά του, όταν έφτασε στην πόλη.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΥΜΠΟΛΕΜΙΣΤΗΣ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Απερίσκεπτος, λοιπόν, και βιαστικός ο Αλέξανδρος, καθώς κινήθηκε προς τόσο σπουδαίο εγχείρημα έχοντας μηδαμινούς πόρους; Όχι βέβαια. Ποιος, άλλωστε, ξεκίνησε ποτέ με μεγαλύτερα και ωραιότερα εφόδια μεγαλοψυχίας, σύνεσης, σωφροσύνης και ανδρείας, με τα οποία τον είχε οπλίσει η φιλοσοφία για την εκστρατεία του; Προχωρούσε, λοιπόν, προς τους Πέρσες έχοντας πάρει περισσότερα εφόδια από τον δάσκαλό του Αριστοτέλη παρά από τον πατέρα του Φίλιππο. Πλούταρχος, Ηθικά, 327 Ε (Μετ. Φιλολογική ομάδα εκδόσεων «Κάκτος»)

▲ VERONESE, Paolo
Η οικογένεια του Δαρείου μπροστά στον Αλέξανδρο
Ελαιογραφία
National Gallery, Λονδίνο

γ. Στην Ινδική

Ο μακεδονικός στρατός κατευθύνεται στον **Ινδό ποταμό**.

Η τελευταία μάχη δόθηκε στον **Υδάσπη ποταμό** εναντίον του **Ινδού βασιλιά Πώρου (326 π.Χ.)**

Ο Αλέξανδρος επιθυμεί να φθάσει στο **Γάγγη ποταμό**. Τα στρατεύματα αρνούνται να τον ακολουθήσουν λόγω των μεγάλων δυσκολιών της εκστρατείας.

Ο Αλέξανδρος επιστρέφει στα **Σούσα(324 π.Χ.)**

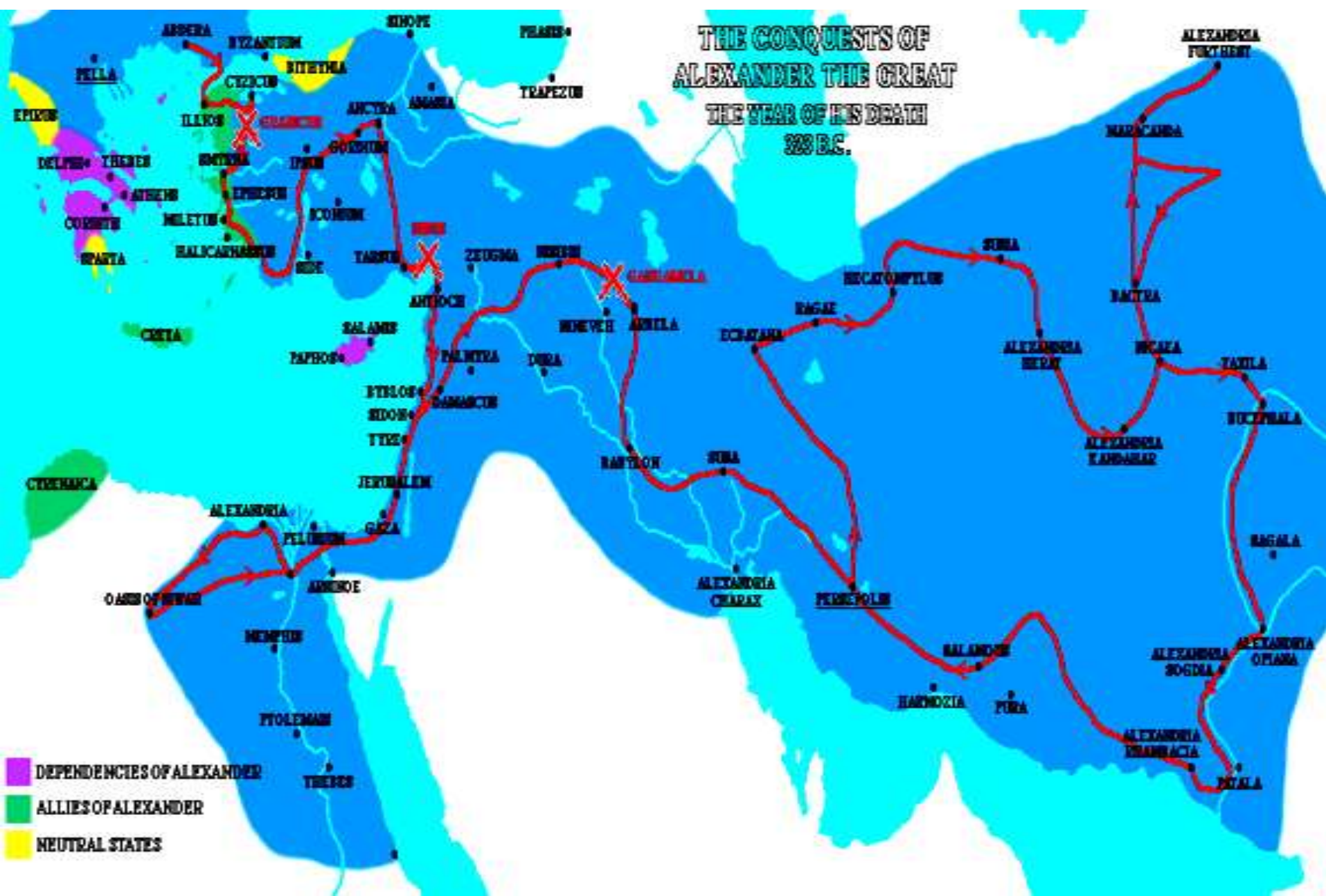
Το **323 π.Χ.** πεθαίνει στη **Βαβυλώνα**.

«Ο Ύφασης ποταμός υπήρξε το ανατολικώτατο σημείο, μέχρι το οποίο προωθήθηκε ο Αλέξανδρος. Από την στιγμή που ξεκίνησε από τη Μακεδονία, είχε διατρέξει με τους στρατιώτες του, επί 8 ½ χρόνια, 18.000 περίπου χιλιόμετρα, πράγμα που αποτελεί ένα γιγάντιο κατόρθωμα και ξεπερνάει κατά πολύ τις επιδόσεις των ναπολεοντείων στρατευμάτων και περισσότερο ακόμη τις πορείες των πεζικών δυνάμεων του δευτέρου παγκοσμίου πολέμου».

Hermann Bengtson, *Ιστορία της Αρχαίας Ελλάδας*, εκδόσεις Μέλισσα, σ. 312

THE CONQUESTS OF
ALEXANDER THE GREAT
THE YEAR OF HIS DEATH
323 B.C.

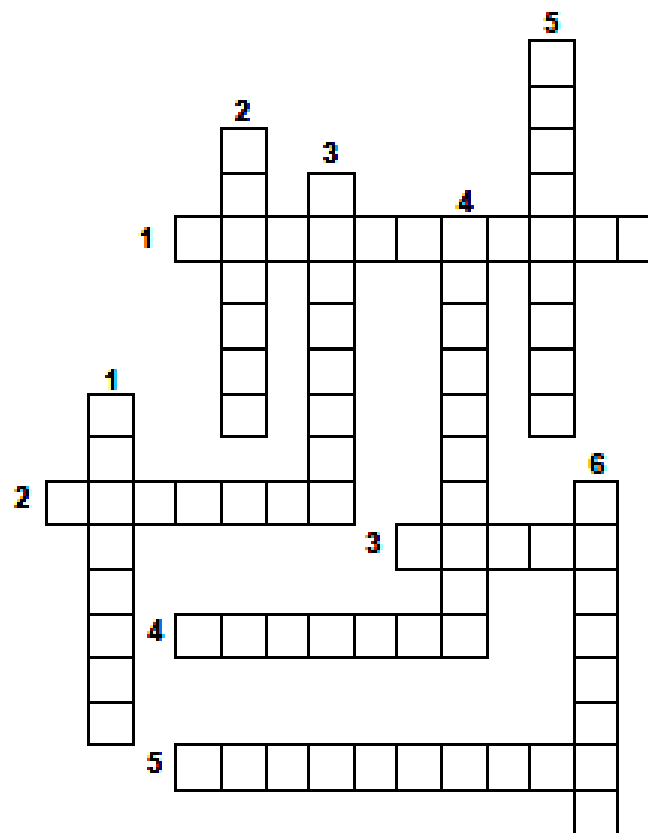
δ. κοντά στο μύθο

Η κληρονομιά του Αλεξάνδρου:

Ο Αλέξανδρος δημιούργησε μια αχανή αυτοκρατορία

Η Ελλάδα είναι πια παρούσα σ' όλο τον κόσμο

Το πρόσωπο του Αλέξανδρου αποκτά μυθικές διαστάσεις

Οριζόντια

- ① Έτσι ονομάζεται η πόλη που ίδρυσε ο Αλέξανδρος στις εκβολές του Νείλου ποταμού.
- ② Με το θάνατο του Αλέξανδρου τελειώνει η ... Εποχή.
- ③ Ο Αλέξανδρος έφτασε μέχρι την
- ④ Το όνομα του Πέρση βασιλιά την εποχή αυτή.
- ⑤ Έτσι λέγονταν οι ελεύθεροι αγρότες που υπηρετούσαν ως σώμα πεζικού το Μακεδόνα βασιλιά.

Κάθετα

- ① Το όνομα του πατέρα του Αλέξανδρου.
- ② Η μακεδονική ... ήταν ο κυριότερος τρόπος μάχης των πεζών στρατιωτών.
- ③ Με την ολοκλήρωση των κατακτήσεων του Αλέξανδρου σημειώθηκε η ... του ελληνικού πολιτισμού.
- ④ Ο κυριότερος αντίπαλος της μακεδονικής παράταξης στην Αθήνα τον 4ο αιώνα π.Χ. και ένας από τους σπουδαιότερους ρήτορες.
- ⑤ Η πρωτεύουσα του Περσικού Βασιλείου.
- ⑥ Το όνομα του πολιτεύματος που είχε το κράτος του Φίλιππου Β'.